

У априлу 2017. године ЕПС је расписао тендер за очитавање бројила, седам месеци након што је за овај посао склопљен уговор са конзорцијумом фирми који предводи компанија Sequester (Сиквестер).

У јуну је тендер завршен, а победио је исти конзорцијум као и у августу 2016. године.

Разлози за расписивање новог тендера нису јасни, с обзиром на то да је претходни уговор остављао могућност сарадње на две године. Представник Сиквестера каже да се ради о регуларној процедури, док председник Надзорног одбора ЕПС-а Бранко Ковачевић тврди да је претходни уговор раскинут, јер конзорцијум није ваљано радио свој посао.

„Претходни тендер је пао због проблема са погрешним рачунима за струју и прекинут је уговор са тим конзорцијумом“, рекао је Ковачевић за БИРН.

Са друге стране, Дејан Јеремић, предводник конзорцијума који је победио на оба тендера, негира ове тврдње председника Надзорног одбора ЕПС-а.

„Тврдње професора Ковачевића ни приближно нису тачне. Никаквог раскидања није било, него је претходни уговор потписан на две године са ограничењем финансијских средстава по Закону о јавним набавкама. С обзиром на то да су финансијска средства по том уговору истекла у мају, ми смо изашли из тог уговора и расписана је нова набавка“, рекао је Јеремић за БИРН.

Милорад Грчић, в.д. директора ЕПС-а, не одговора на питања БИРН-а у вези са овим послом, ни шест дана након што су му упућена електронском поштом.

Иако је расписан нови тендер, процедура избора најповољније понуде, као и услови новог уговора скоро да су идентични ономе из августа 2016. године.

То се пре свега односи на цену од 39,99 динара по очитаном бројилу.

БИРН је у јануару 2017. године објавио истраживање у коме је предочено да је цена од 39,99 динара по бројилу најмање дупло скупља од онога што се наплаћивало пре тога за ту врсту услуге.

Истраживање је показало да је цена очитавања у урбаним насељима, где су бројила гушће распоређена и где се лакше и брже очитавају, износила око 10 динара, док је за рурална насеља просечна цена била 30 динара.

Према условима тендера из августа 2016. године, као и тендера из априла 2017. године, цена је иста за сва бројила, без обзира да ли су у граду или у мањим местима и селима.

Од августа 2016. године по први пут је посао очитавања бројила на територији целе Србије препуштен једној компанији, то јест, једном конзорцијуму предузећа.

Ова промена система очитавања бројила је само после пар месеци довела до скандала са увећаним рачунима за струју за децембар 2016. године.

Тадашњи премијер Александар Вучић директно је уперио прст у читаче бројила, то јест, у фирму, која читава бројила, као одговорне за увећане рачуне.

„Неприхватљиво је да неко 'измишља' висину рачуна, јер жели да остане у топлој соби и мрзи га да иде и читава струју”, изјавио је Вучић на конференцији за новинаре 22. јануара 2017. године.

Он је тада најавио истрагу и кажњавање одговорних и рекао је да је упозорио в.д. директора ЕПС-а Милорада Грчића због овог скандала.

Председник Надзорног одбора ЕПС-а је за БИРН изјавио да је имао увид у извештај комисије која је радила истрагу овим поводом и да је утврђена одговорност конзорцијума, од кога су наплаћени пенали за неизвршење појединих ставки из уговора.

„Постоји записник о примопредаји и тамо се види шта је истина, а из њиховог записника се види да четири посто није прочитано“, одговара председник Надзорног одбора ЕПС-а Ковачевић.

Ове наводе негира власник фирме Сиквестер, тврдећи да је конзорцијум који предводи његова компанија урадио беспрекоран посао.

В.д. директора Грчић није желео да одговори на питање БИРН-а о резултатима рада унутрашње контроле и одговорности за погрешно читање бројила које је довело до неисправних рачуна грађана за утрошену електричну енергију.

На питање како коментарише чињеницу да исте фирме које су већ прекршиле споразум и лоше читавале бројила поново раде тај посао, председник Надзорног одбора ЕПС-а Бранко Ковачевић одговара:

„Није логично да неко ко је забрљао поново добије посао, али претпостављам да нису

имали две валидне понуде и могућност избора, а посао мора да се уради, бројила морају да се читају“.

Као и на претходном тендеру, биле су само две понуде, од којих конкурентска понуда није испуњавала ни један услов.

Условима тендера је предвиђено да се читава три милиона бројила, за разлику од претходног пута када је тражено да се читава 3,5 милиона бројила. Сада је цена за месец дана 123 милиона динара. На три милиона бројила долази се до цифре од 40 динара по бројилу, што је идентично цени на прошлом тендеру, јер је тада понуда била 140 милиона динара за 3,5 милиона бројила.

Победнички конзорцијум и даље предводи компанија Сиквестер, с том разликом да су две компаније напустиле групацију, а једна нова компанија је придружена.

Читање струје мобилним телефоном

Известан број читача бројила је до сада користио мобилну апликацију за читавање потрошње, а ускоро би свих 6,000 читача требало да буде опремљено овом новом технологијом.

Читање бројила уз помоћ мобилне апликације подразумева да сваки читач уместо ручно, као до сада, мобилним телефоном забележи потрошњу. Подаци се истог трену архивирају у јединствену базу. Ова технологија гарантује много већу прецизност и тачност очитаних података.

Тендер за пројекат аутоматског читавања бројила уз помоћ мобилних телефона расписан је још у мају 2016. године, а окончан је након годину дана у мају 2017. године. У том период поднето је седам захтева за заштиту права у поступцима јавних набавки и два пута је обустављен поступак.

Иако је, очигледно, било велико интересовање за овај посао, на крају се дошло до само

једне заједничке понуде фирми Тцом и Асецо из Београда.

Пре две године ове две компаније су победиле на тендеру за читавање 800,000 бројила, а сада су склопиле уговор са ЕПС-ом за осталих 2,5 милиона бројила. Вредност уговора је 600 милиона динара без ПДВ-а.

Компанија Тцом је у власништву Јелене Станивуковић, Воје Јовановића и компаније Персеус, у власништву Ивана Васића.

Компанија Асецо из Београда је део међународне групације која има представништва у скоро свим земљама југоисточне Европе.

Асецо је именовањем премијерке Ане Брнабић ушао у жижу јавности, пошто је њен брат Игор Брнабић законски заступник компаније.

Приликом јавне расправе у Скупштини Ана Брнабић је изјавила да јој је у Агенцији за борбу против корупције препоручено да када победи фирма у којој је њен брат, достави документацију како би они оценили да ли је евентуално било сукоба интереса.

(БИРН, Јавно.рс)